Journal of Nurse and Physician within War/Spring 2025/Thirteenth Year
ISSN: 2645-3940 DOI: 10.29252/npwjm.13.43.6

گزارش کوتاه:
سومین دوره اعتباربخشی آموزشی بیمارستان های نظامی تابعه دانشگاه علوم پزشکی آجا

زهرا اسدی لمعه دشت، کارشناس ارشد آموزش، بیمارستان خانواده، دانشگاه علوم پزشکی آجا
پست الکترونیک: gisouasadi@gmail.com

سردبیر محترم

در ۲۸ فروردین ماه سال ۱۴۰۴ تیم ارزیاب معاونت آموزشی وزارت بهداشت، یک بازدید جامع آموزشی از بیمارستان خانواده و سایر بیمارستان ها و مراکز آموزشی تابعه دانشگاه علوم پزشکی آجا، جهت سومین دوره اعتباربخشی آموزشی به عمل آورد. به منظور ارائه اهمیت موضوع، تاریخچه ای از فعالیت های آموزشی بیمارستان خانواده به عنوان یک قطب آموزشی- درمانی طب نظامی در کشور و بزرگترین مجتمع درمانی نزاجا و دومین مجتمع درمانی در سطح آجا ذکر می گردد.

بیمارستان خانواده در سال ۱۳۴۶ در زمینی به مساحت هجده هزار متر مربع در ۷ طبقه و ده هزار متر مربع زیر بنا و با ۱۹۲ تخت فعال یکی از تخصصی ترین، قابل اعتماد ترین و بزرگترین مراکز تشخیصی - درمانی نیروهای مسلح بوده و سالانه پذیرای بیش از دویست هزار نفر از هموطنان عزیز می باشد. فعالیت آموزشی این بیمارستان از سال ۱۳۵۰ همزمان با تاسیس مدرسه بهیاری ارتش در ضلع شرقی این بیمارستان (دانشکده پرستاری فعلی آجا) آغاز و از سال ۱۳۷۶ اولین دوره دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آجا، دوره کارآموزی و کارورزی خود را در این بیمارستان آغاز کردند. در طول ده ها سال گذشته طیف وسیعی از دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آجا و سایر دانشگاه های طرف قرارداد، دوره های آموزشی خود را در رشته های مختلف علوم پزشکی اعم از پزشکی عمومی، پرستاری، اتاق عمل، هوشبری، رادیولوژی، علوم آزمایشگاهی، بهیاری، و دوره های طولی و عرضی در رسته بهداشت و درمان ارتش جمهوری اسلامی ایران در این بیمارستان سپری می کنند و بسیاری از پزشکان و پرستاران حاذق که در گذشته و حال حاضر مشغول به خدمت بوده و هستند دوره های آموزشی خود را در این بیمارستان سپری کرده اند. علیرغم ده ها سال فعالیت آموزشی، اولین بار در سال ۱۳۹۷ اولین دوره بازدید آموزشی وزارت بهداشت از این بیمارستان صورت گرفت که منجر به اخذ گرید آموزشی شش ماهه گردید. با توجه به اینکه ماموریت اصلی این بیمارستان در حوزه آموزش و عملیات طب رزم بوده است، تطبیق همزمان سنجه های ابلاغ شده از سوی سلسله مراتب فرماندهی در راستای وظایف آموزشی مرتبط با طب رزم با سنجه های ابلاغی از سوی معاونت آموزشی وزارت بهداشت، کاری بس دشوار بود که به لطف پروردگار با تلاش فراوان معاونت آموزش و پژوهش بیمارستان و تیم های حاک‌میتی مستقر در بیمارستان انجام شد (۱). این بازدید نقاط ضعف ما را در ایجاد بستر آموزشی و فرایندهای آموزش آکادمیک آشکار کرد و در دومین بازدید اعتباربخشی که در سال ۱۴۰۱ و همزمان با اواخر پاندمی کرونا انجام شده بود، موفق به اخذ گرید آموزشی یکساله شدیم. بسیاری از مراکز آموزشی- درمانی کشور در زمان پاندمی کرونا بصورت مجازی به ارائه آموزش در رشته های پزشکی می پرداختند، در حالیکه در این بیمارستان، حتی در طول پاندمی کرونا، ارائه آموزش بصورت حضوری برای رشته های مختلف انجام می‌شد. سومین دوره بازدید اعتباربخشی آموزشی وزارت بهداشت در فروردین ماه ۱۴۰۴ انجام شد که با یک جهش چشمگیر منجر به کسب اعتبار سه ساله آموزشی در سطح کشور و بالاتر از بسیاری از مراکز آموزشی و درمانی موجود در سطح کشور شده است.

تجربه ارزشمندی که انجام اعتباربخشی آموزشی در بیمارستان های نظامی برای اینجانب و همکارانم به همراه داشت این بود که اجرای صحیح و انطباق سنجه های دو فرایند آموزش **در حوزه طب رزم** (که در قالب سوالات اشراف هر سه ماه یکبار به بیمارستان ها ارسال می گردد) و در **حوزه آموزش آکادمیک** (که در قالب کتابچه اعتباربخشی آموزشی وزارت بهداشت در نه محور، ۶۵ استاندارد و ۷۱ سنجه مورد ارزیابی قرار می گیرد) (۲)، منجر به ارتقای سطح آموزش در هر دو حوزه شده است. یک دانشجوی پزشکی، پرستاری یا پیراپزشکی که در یک بیمارستان آموزشی- نظامی تحصیل می کند علاوه بر مواجهه با بیمار در شرایط عادی، سناریوی واقعی مواجهه با همان بیمار را در شرایط بحرانی مثل شرایط جنگی که اخیرا کشور عزیزمان تجربه کرد آموزش می بیند، با مشکلات و محدودیت‌ها و چالش های درمان در شرایط بحرانی آشنا می‌شود و قادر به تصمیم گیری در شرایط بحرانی

می‌شود، نکته ای که احتمالا در بسیاری از بیمارستان‌های آموزشی در سطح کشور اجرا نمی‌شود. بسیاری از پزشکانی که تجربه حضور در دوران دفاع مقدس را داشتند در حال حاضر دیگر فعالیت نمی کنند و حضور ندارند و تجربیات آن‌ها به پزشکان جوان تر منتقل نمی‌شود. در حالیکه در بیمارستان‌های دانشگاهی نظامی، کوریکولوم آموزشی با رویکرد طب نظامی تدریس می‌گردد که جزء لاینفک آن، آموزش و مواجهه با بیماران در شرایط بحرانی است. در یک بیمارستان آموزشی نظامی، در طول سال رزمایش های متعددی مرتبط با طب رزمی و بازآموزی‌های متعددی با همین عنوان، علاوه بر دروس دانشگاهی مصوب، جهت آموزش دانشجویان برگزار می‌شود و در حال حاضر بسیاری از سازمان‌ها، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و غیر آموزشی، به آموزش پرسنل و دانشجویان در شرایط بحران اهمیت می‌دهند و مایل به کسب تجربه و همکاری با مراکز دانشگاهی نظامی هستند. با توجه به شرایط فعلی کشور که احتمال وقوع جنگ از طرف دشمنان این سرزمین بیش از پیش وجود دارد و تجربه‌ای که ما و سایر بیمارستان‌های نظامی دانشگاه علوم پزشکی آجا در طول این سه دوره اعتباربخشی بدست آورده‌ایم، پیشنهاد می‌گردد بستر همکاری بیش از پیش جهت رفع نواقص و معایب دو طرف و ارتقای کیفیت آموزش آکادمیک و طب نظامی از طریق انعقاد تفاهم نامه های بین سازمانی و بین بیمارستانی به عمل آمده و در اختیار دو طرف قرار گیرد.

:References

1. Asadi Lame dasht Z. The Necessity of Aligning Combat Medicine Training with Academic Education in Military Medical Training Centers. NPWJM ۲۰۲۴; ۱۲ (۴۴) : ۱

2. Iranian Ministry of Health, Deputy of Education, Standards and guidelines for hospital educational evaluation and accreditation: URL: https://dme.behdasht.gov.ir/Mostanadat